بسمه تعالی

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

شیوه‌نامه اجرایی آزمون‌های ادواری (ویژه داوطلبان آزاد)

معاونت برنامه ریزی راهبردی و صلاحیت حرفه ای

دفتر سنجش مهارت و صلاحیت

مرداد ماه ۱۴۰۵

مقدمه :

در راستای اجرای تکالیف سازمانی، تسهیل و استانداردسازی فرآیند ارائه خدمات سنجش مهارت به متقاضیان آزاد (مسیر غیرآموزشی)، افزایش رضایتمندی مخاطبان، پاسخگویی به نیازهای واقعی بازار کار و در جهت بهینه‌سازی فرآیند برگزاری آزمون‌های ادواری، و با عنایت به شیوه‌نامه اجرایی انواع آزمون‌های سازمان به شماره ۰۴/۳۰۰/۱۶۸۴۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۳، این شیوه‌نامه به منظور به‌روزرسانی، تبیین و یکپارچه‌سازی فرآیندهای اجرایی تدوین و ابلاغ می‌گردد. از تاریخ ابلاغ، کلیه **آزمون‌های ادواری ویژه داوطلبان آزاد** منحصراً بر اساس مفاد این شیوه‌نامه برنامه‌ریزی و اجرا خواهد شد.

ماده ۱ : تعاریف و اصطلاحات

- **سازمان:** سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.
- **دفتر سنجش:** دفتر سنجش مهارت و صلاحیت ستاد سازمان.
- **اداره کل استان:** اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان.
- **آزمون ادواری:** به فرآیند سنجش مهارت و صلاحیت افرادی اطلاق می‌شود که مهارت‌های خود را از مسیری غیر از دوره‌های آموزشی رسمی سازمان (مراکز دولتی و آموزشگاه‌های آزاد) کسب نموده و متقاضی دریافت گواهینامه مهارت هستند.
- **داوطلب آزاد:** فردی که بدون شرکت در دوره‌های آموزشی مراکز ثابت دولتی یا آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای آزاد، صرفاً متقاضی شرکت در آزمون سنجش مهارت می‌باشد.
- **سامانه:** پورتال جامع سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.
- **کمیته سنجش و ارزشیابی مهارت استان:** کمیته‌ای در اداره کل استان که از جمله وظایف آن بررسی، نیازسنجی، امکان‌سنجی و پیشنهاد حرفه‌های مورد نیاز برای برگزاری آزمون ادواری می باشد .

ماده ۲ : دامنه کاربرد و شمول

این شیوه‌نامه صرفاً ناظر بر برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت بر آزمون‌های ادواری ویژه **داوطلبان آزاد** در کلیه ادارات کل استانی می‌باشد و سایر گروه‌های غیرآموزشی (ادواری نیروهای مسلح، کارگران ساختمان، تفاهم‌نامه‌ها و ...) تابع ضوابط اختصاصی خود می‌باشند.

ماده ۳ : ضوابط فنی و انتخاب استانداردها

- انتخاب استانداردها باید بر اساس نیازسنجی دقیق و متناسب با هر "حوزه آزمونی" **(هرمحل آزمون)** صورت پذیرد.
- ترجیحاً از انتخاب حرفه‌هایی که پیش از این سرمایه‌گذاری آموزشی (توسط بخش دولتی یا خصوصی) در آن‌ها صورت گرفته است، خودداری شود.
- در انتخاب استانداردها، اولویت با شایستگی‌های تعریف شده در اسناد حرفه و سپس استانداردهای مبتنی بر طبقه‌بندی بین‌المللی مشاغل (ISCO) با ساختار کد ۱۵ رقمی می‌باشد.
- برگزاری آزمون ادواری برای استانداردهای نظام «**کاردانش**» ممنوع می‌باشد.
- با عنایت به نامه شماره ۲۴۰/د/۷۵۲۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ مرکز فنآوری اطلاعات، توسعه آموزش های مجازی، امنیت و هوشمندسازی، برگزاری آزمون برای استانداردهای دارای پیش‌نیاز در قالب ادواری **ممنوع** می‌باشد.

- رعایت کلیه **ویژگی های کارآموز ورودی** مندرج در استاندارد آموزش برای کلیه داوطلبان الزامی است و مسئولیت احراز آن بر عهده اداره کل استان می‌باشد.

ماده ۴ : فرآیند تشکیل کمیته، پیشنهاد و تأیید حرفه‌ها

- **"کمیته سنجش و ارزشیابی مهارت استان"** موظف است در **سه هفته نخست ماه اول هر فصل**، با توجه به درخواست‌های واصله و نیازهای بازار کار منطقه نسبت به شناسایی، امکان‌سنجی و انتخاب حرفه‌های مورد تقاضا اقدام نماید.
- طرح و پیشنهاد هر حرفه در کمیته منوط به احراز و حصول اطمینان از وجود زیرساخت‌های مندرج در **ماده ۶** می باشد .
- اداره کل استان مکلف است پس از تأیید حرفه‌ها در کمیته و ثبت اولیه در سامانه مربوطه، مستندات مربوطه شامل **صورت‌جلسات کمیته** را حداکثر تا **پایان هفته سوم از ماه نخست هر فصل**، جهت بررسی به **"دفتر سنجش"** ارسال نماید.
- دفتر سنجش ستاد ظرف مدت **یک هفته** کاری نتیجه بررسی کارشناسی را در سامانه به اداره کل استان اعلام می‌نماید.
- پس از تأیید ستاد، حرفه‌های مربوطه بر اساس تقویم اجرایی **ماده ۵** جهت ثبت‌نام داوطلبان در سامانه فعال خواهند شد.

ماده ۵ : تقویم اجرایی و زمان‌بندی

- آزمون‌های ادواری به صورت فصلی (چهار دوره در سال) برگزار می‌گردد.
- سامانه ثبت‌نام برای داوطلبان، صرفاً در **ماه دوم هر فصل** (اردیبهشت، مرداد، آبان و بهمن) فعال خواهد بود.
- اداره کل استان موظف است **کلیه فرآیندها** (آزمون دانشی، آزمون عملی، ثبت نمرات و فرایند تایید اطلاعات) را تا پایان هر فصل به اتمام رسانده و تقویم زمان‌بندی آزمون‌های عملی را جهت نظارت ستادی به دفتر سنجش ارسال نماید.
- مهلت برگزاری و ثبت نمره عملی پس از اعلام نتایج آزمون دانشی ، حداکثر **یک ماه** می‌باشد.

تبصره ۱ : فعال‌سازی امکان ثبت‌نام برای هر استان در سامانه، منوط به اتمام کامل فرآیندهای آزمونی دوره قبل و ارسال گزارش عملکرد به دفتر سنجش خواهد بود.

ماده ۶ : الزامات اجرایی، طراحی سؤال و نظارت

- آزمون‌های دانشی صرفاً به صورت **الکترونیکی** برگزار می‌گردد.
- در صورت عدم وجود سؤالات دانشی یا پروژه‌های عملی، استان موظف است بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان (۹۲/۳۰۰/۲۱۷۸۵مورخ۱۳۹۲/۰۷/۰۳و۰۰/۳۳۰/۲۸۸۲۶مورخ۱۴۰۰/۰۹/۲۳)، نسبت به طراحی، ممیزی و ارسال آن‌ها به دفتر سنجش اقدام نماید.
- برای هر حرفه، وجود حداقل دو پروژه آزمون عملی استاندارد و تأیید شده در بانک آزمون الزامی است و همچنین پروژه‌های آزمون عملی باید پوشش‌دهنده کامل محتوای استاندارد آموزشی باشند.

- تأمین کلیه ابزار، ماشین‌آلات و مواد اولیه مصرفی جهت آزمون عملی بر عهده اداره کل استان است.
- اجرای آزمون عملی منحصراً در **کارگاه‌های سنجش مورد تأیید** اداره کل استان (اعم از مراکز دولتی و غیر دولتی یا واحدهای صنفی و صنعتی تأیید صلاحیت شده) مجاز می‌باشد.
- آزمونگران موظفند ریز نمرات اکتسابی داوطلبان را بر اساس **"فرم جدول شماره ۱۶ پروژه عملی"** ثبت نموده و این مستندات باید در مرکز مجری آزمون بایگانی شود.
- نظارت دقیق بر حسن اجرای کلیه مراحل آزمون و ثبت به‌موقع و صحیح نتایج در سامانه، بر عهده اداره کل استان است.

تبصره ۲: استفاده از مکان و تجهیزات واحدهای صنفی و صنعتی و همچنین بهره‌گیری از افراد خبره واجد شرایط آزمونگری شاغل در این واحدها، منوط به رعایت کامل مقررات، بازدید، تأیید صلاحیت کارگاه و مستندسازی فرآیند تعیین سطح آزمونگران می‌باشد.

ماده ۷ : سایر مقررات

این شیوه‌نامه در ۷ ماده و ۲ تبصره تدوین گردیده و از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجرا می‌باشد. مسئولیت حسن اجرای این شیوه‌نامه بر عهده مدیران کل محترم استان‌ها و نظارت عالیه بر عهده دفتر سنجش مهارت و صلاحیت خواهد بود.